

РЕЦЕНЗИЯ

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА “Възможност за корекции на ранните форми на гръбначни изкривявания при ученици от I – IV клас в обучението по физическо възпитание и спорт” ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА НАУЧНАТА И ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН “ДОКТОР” НА ДОКТОРАНАТА САМОСТОЯТЕЛНА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ КЪМ КАТЕДРА “ТЕОРИЯ НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ” ДИМИТЪР ОГНЯНОВ МАНИКАТОВ С НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ ПРОФ. ЕЛЕНА НИКОЛОВА, ДОКТОР

Рецензент: Доц. д-р Мария Гикова, доктор

Представеният за рецензия дисертационен труд разглежда мястото и ролята на адаптираната физическа активност при ученици от I до IV клас с начална форма на гръбначни изкривявания, без структурни промени в гръбначния стълб. Имайки предвид честотата, протичането и редицата нерешени профилактични проблеми, актуалността и значимостта на темата е несъмнена. Разработена и апробирана е методика на коригираща гимнастика, която се прилага в урока по физическо възпитание. Всичко това прави тематиката изключително интересна и няма съмнение в нейната дисертабилност.

Разработката е в обем 145 стандартни страници, резултатите са представени в 27 таблици, онагледена е с 42 фигури (21а и 21б). Ползваната литература включва 93 заглавия, 80 на кирилица и 13 на латиница. Дисертацията следва класическата структура на такъв род научни трудове: увод 1 стр., литературен обзор 35 стр., разделен на 3 глави, вкл. работна хипотеза; втора глава: цел, задачи, методика и организация на експеримента 15 стр.; анализ на получените резултати 36

стр.; изводи и препоръки 3 стр.; 11 стр. приложения, в които е описана методиката за корекция на ранни форми на гръбначни изкривявания с цели, задачи, изходни положения и примерни комплекси за експерименталните подгрупи А и Б.

Темата предлага многомерни научни задачи, отговаря на редица въпроси от научно-приложната дейност и решава актуални проблеми на профилактиката и корекцията на начални форми на гръбначни изкривявания. Особено добро впечатление прави големия брой опитни лица и лонгитудиналният характер на изследванията. Представен ни е труд, плод на дългогодишно научно търсене, без да са щадени време и сили, както по отношение организационните проблеми, така и в чисто интелектуален научен план. Успехът в разработката на темата в голяма степен се дължи на многостранната научна подготовка на дисертанта. Следва да се отбележи демонстрираната от Маникатов компетентност в области като педагогика на обучението по физическо възпитание, адаптирана физическа активност при гръбначни изкривявания, статистически методи за анализ. Работата е добре онагледена таблично и графично.

Глава първа, литературен обзор, е структурирана в три под глави: растеж и развитие на учениците в начален курс на обучение; телодържание и класификации на гръбначните изкривявания и методите за диагностика и лечението им. В края е изведена работна хипотеза. В литературния обзор Маникатов не се задоволява с обикновен преглед на литературните източници, а съумява системно да обвърже гледните точки на теорията и методиката на физическото възпитание и адаптираната физическа активност. При това анализът носи в себе си редица творчески аспекти, проведен е с научно обоснована критичност от позицията на изграден специалист.

В главата “Организация и методика” подробно се проследява хода на извършената работа и етапите в решаване на поставените задачи. Целта е ясно и точно формулирана. Изведените задачи в правилна логическа последователност очертават пътя на научното изследване за постигане на поставената цел.

Контингента е представен таблично в групи по пол за предварителното проучване и същинския експеримент. Подробно са разгледани изследваните показатели за физическо развитие, физическа дееспособност, соматоскопия. Посочени са използваните математико-статистически методи: вариационен, корелационен, сравнителен, дисперсионен анализ. Според мен, мястото на приложената методика за корекция на ранни форми на гръбначни изкривявания с цели, задачи, изходни положения и примерни комплекси за експерименталните подгрупи А и Б е тук, а не в приложение. Тя е съществена част от дисертационния труд.

Главата “Резултати и анализ” е несъмнено с най-голяма тежест. Подробно са анализирани резултатите от антропометрията, соматоскопията, тестовете за физическа дееспособност и гръбначните изкривявания в сагиталната равнина. Анализът завършва с научно обосновано заключение. Авторът убедително доказва ефективността на приложените от него методики и адекватността на предложените програми. Работната хипотеза е научно доказана. Отлично впечатление оставя приложението с вещина цялостен системно-структурен подход за анализ и интерпретация на получените данни.

Изводите и препоръките са конкретни и логично следват от получените резултати и направения анализ.

Имам някои забележки, които са от техническо естество, относно правописа и стила, но те не намаляват достойнствата на представения труд.

Не мога да не отбележа, че докторантът се е съобразил с всички забележки и препоръки, направени на вътрешното обсъждане.

Според мен приносите на дисертационния труд са следните:

1. Направено е мащабно изследване на физическото развитие и дееспособността на ученици от I – до IV клас.
2. Разработена и приложена е методика за корекция и профилактика на гръбначни изкривявания в начална фаза.
3. Внедрена е предложената методика и програма в уроците по физическо възпитание и е доказана нейната ефективност.
4. Изведени са конкретни препоръки за урока по физическо възпитание с оглед подобряване на телодържанието и профилактика на гръбначните изкривявания.
5. Направеното мащабно проучване на разпространението на гръбначните изкривявания в сагиталната равнина в училищата в Благоевградски регион при ученици I – IV клас.

По темата са представени 4 публикации в рецензирани научни издания. Представеният автореферат представя адекватно същността на дисертационния труд и отговаря на изискванията.

В заключение трябва да отбележа, че на нашето внимание е предложен един завършен научен труд, отговарящ на всички изисквания за докторска дисертация, с несъмнени приноси в областта на педагогиката на обучение по физическо възпитание и адаптираната физическа активност при деца в начална фаза на гръбначни изкривявания без структурни промени в гръбначния стълб. Разработена и апробирана е методика на лечебна гимнастика, която допълва урока по физическо възпитание. Докторанта се е изявил като знаещ и можещ специалист и научен работник. Въз основа на всичко гореизложено, с пълна убеденост предлагам на Уважаемото Научно жури да присъди на Димитър Огнянов Маникатов образователната и научна степен “доктор” по научната

специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. методика на ЛФК)“, област на висше образование 1. „Педагогически науки“, професионално направление 1.3 „Педагогика на обучението по физическо възпитание“.

28.08.2014г.

София

Рецензент:

(Доц. д-р М. Гикова)

